

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
057/10	Fylkestinget	19.04.2010

Høring - Om Nordlandsutvalgets rapport - Ta hele Nordland i bruk!**Sammendrag**

Kunnskapsdepartementet oppnevnte sommeren 2009 et utvalg som fikk i oppdrag å utrede samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon i høyskolesektoren i Nordland. Oppdraget ble gitt etter en dialog med Nordland fylkeskommune. Utvalgets rapport – *Ta hele Nordland i bruk!* – ble lagt fram 27. januar og er nå på høring.

Utvalget konkluderer med at det er behov for endringer i den høyere utdanningssektoren i Nordland der blant annet desentraliserte tilbud er en viktig del av løsningen med økt satsning på studiesentre. Det er enighet om at det må være en sterkere styring og samordning av utdanningstilbudene. Utvalgets flertallet (8 av 9 medlemmer) foreslår en fusjon mellom de tre høyskolene mens mindretallet tilrår en løsere tilknytning gjennom en føderasjon. Utvalget er samstemte i at det i framtida fortsatt skal være sterke akademiske miljøer i nord og sør-fylket. Det foreslås en modell der styring og ledelse av lærerutdanningen legges til Nesna, helse- og sosialfag til Bodø og alle teknologiutdanninger til Narvik. Øvrige fagtilbud styres fra Bodø. Det opprettes senter for fornybar energi og anvendt matematikk i Narvik og senter for fleksibel læring i Nesna.

Fylkestinget støtter flertallets innstilling. Det forutsettes at Nordland over tid får styrket finansiering til studieplasser innen desentralisert utdanning og til utvikling og gjennomføring av etter- og videreutdanning. Det foreslås videre at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for organisering og finansiering av regionale studiesentre.

Bakgrunn**Om utvalget og deres mandat**

Kunnskapsdepartementet oppnevnte 30. juni 2009 et utvalgt med oppdrag å utrede samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon av høyskolesektoren i Nordland (Nordlandsutvalget). Oppdraget ble gitt etter en dialog med Nordland fylkeskommune. Til grunn lå oppfølging av fylkestingets vedtak i forbindelse med høring av Stjernø-utvalget. Det ble her blant annet slått fast at det bør arbeides mot et formalisert samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene i form av en egen "Nordlandsmodell".

Mandatet for Nordlandsutredningen ble foreslått gjennom fylkesrådssak 88/2009 der også enkelte av utvalgsmedlemmene ble foreslått. Dette ble oversendt departementet som vedtok mandat og utnevnte medlemmer til utvalget, med noen supplementer i forhold til fylkeskommunens forslag til medlemmer.

Utvalget har bestått av:

- Inger Østensjø, rådmann i Stavanger kommune (leder)
- Torunn Klemp, høskolelektor ved Høgskolen i Sør- Trøndelag
- Svein Kyvik, forsker NIFU-Step
- Rita Lekang, LO Nordland
- Jann-Arne Løvdahl, KS Nordland
- Eivind Sommerseth, Forskningsrådet, regionkontakt
- Edel Storelvmo, NHO Nordland
- Øistein Ø. Svelle, studentrepresentant
- Søren F. Voie, Nordland fylkeskommune

Målet med utredningen var å se på hvordan struktur, samhandling og arbeidsdeling i høskolesektoren i Nordland best kan sikre at regionen har et attraktivt høyskoletilbud preget av effektiv ressursutnyttelse og høy faglig kvalitet.

Det var forutsatt å fokusere på forhold som sikrer fortsatt vekstkraft og positiv utvikling i fylket:

- Høyne utdanningsnivået i Nordland, og sikre at unge bosetter seg i fylket
- Gjøre Nordland mer attraktivt både for studenter og ansatte
- Være et konkurransedyktig utdanningsfylke
- Sikre tilgang på internasjonal, nasjonal og regionalt forankret forskning

Utvalgets oppgaver var å legge fram en rapport som omfattet følgende elementer:

- En beskrivelse av nåsituasjon og et fremtidsbilde av sektoren
- En analyse av om høskolene ville være tjent med endringer i sitt samarbeid, eventuelt en endring av struktur. *Vurdering av ulike modeller fra samarbeid i nettverk til full integrasjon – inkludert både faglig og administrativt samarbeid*
- Tilrådning

Mandatet legger opp til løsninger av strukturell karakter. Utvalget har også lagt til grunn at det var nødvendig å utrede i hvilken utstrekning de nåværende desentraliserte utdanningstilbudene er tilstrekkelige for å imøtekomme behovene i regionene. Selv om oppdraget i utgangspunktet var avgrenset til Nordland, har det videre vært nødvendig å trekke inn samarbeid med utdanningsinstitusjonene i hele landsdelen. Begrunnelsen er at de tre høyskolene i dag samarbeider med universiteter og høyskoler utenfor fylket. Videre tilbyr utdanningsinstitusjoner i andre fylker høyere utdanning i Nordland. De nåværende høyskolene i Nordland vil heller ikke i framtida kunne dekke regionens samlede behov for høyere utdannet arbeidskraft

Utvalget la fram sin rapport, ”Ta hele Nordland i bruk” den 27. januar. Kunnskapsdepartementet har sendt rapporten ut på høring med høringsfrist 30.04. 2010. Departementet vil overveie hvordan utvalgets forslag skal følges opp og eventuelt videreføres. Det er i høringen interesse i å få vurdering og innspill til en hensiktsmessig neste fase, for eksempel tidsrammer, ansvarsdeling og organisering. Det bes videre om at man ser på eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser som ikke er belyst av utvalget.

Innholdet i rapporten

Rapporten inneholder en grundig dokumentasjon på:

- Nordlands behov for kompetanse
- Utviklingstrekk og samfunnstrender
- En oversikt over høyere utdanning og forskning i Nordland – inkludert en gjennomgang av den enkelte høyskole

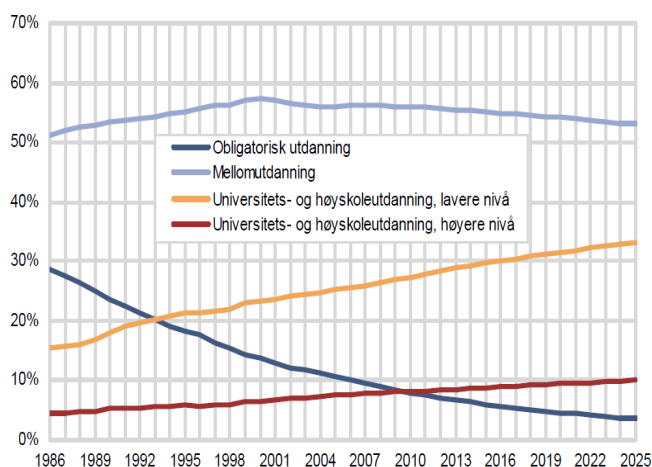
Det er gjort vurderinger knyttet til statlige mål for høyere utdanning, dagens situasjon sett i forhold til fylkets behov og behov for fleksible utdanninger. Alternative organisasjonsmodeller drøftes som grunnlag for en tilrådning i Nordland om framtidig samarbeid og arbeidsdeling.

Analysen – Nordlands behov for kompetanse

Framtidas behov for kompetanse avhenger både av demografisk utvikling og av utviklingen i næringslivet. Prognosene for antall barn og ungdom i skolealder mellom 6-19 år viser en nedgang på 10-13 % fram mot 2020. Samtidig anslås at i 2030 vil det være 47 % flere personer over 80 år. Dette har betydning for behovet for lærer-, førskolelærere og for helsesektoren.

Analysene viser videre at vekst i verdiskapingen i Nordland er avhengig av større tilgang på personer med høy utdanning. Næringslivet vil få et økende behov for ingeniører og andre med realfagsutdanning. I offentlig sektor vil særlig helse- og sosialfaglige utdanninger bli viktige i årene framover. Prognoser viser at den framtidige arbeidsstyrken i stadig mindre grad vil bestå av ufaglært arbeidskraft.

Figur 1. Sysselsetting i Norge etter utdanningslengde, 1986-2025, andel total sysselsetting



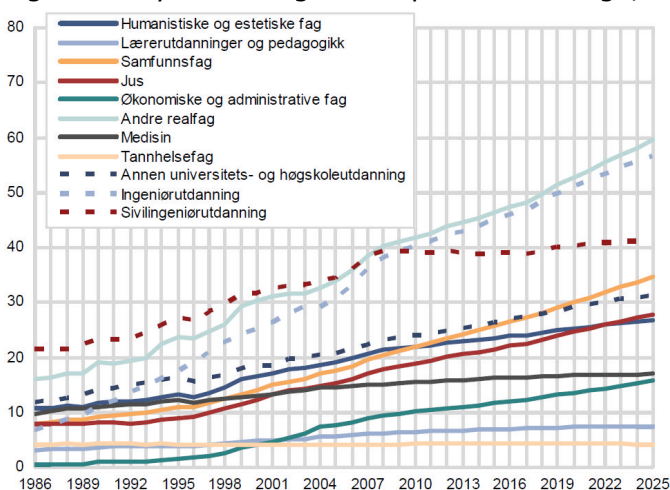
Andelen sysselsatte med høyere utdanning antas å utgjøre ca 33 % i 2025 mens det forventes at bare 3,5 % kun vil ha grunnskoleutdanning til samme tid

Arbeidslivet blir som følge av dette stadig mer kunnskapsorientert.

Obligatorisk utdanning = grunnskole. Mellomutdanning = videregående opplæring

Når det gjelder sysselsetting med høyere utdanning i Norge, viser figuren nedenfor at det også er forskjeller i utviklingen innen ulike fagområder:

Fig 2. Sysselsetting i 1000 personer i Norge, høyere universitetsnivå



Andre realfag vil fortsette den trendmessige veksten fram mot 2025 mens veksten i behovet for sivilingeniører vil flate ut.

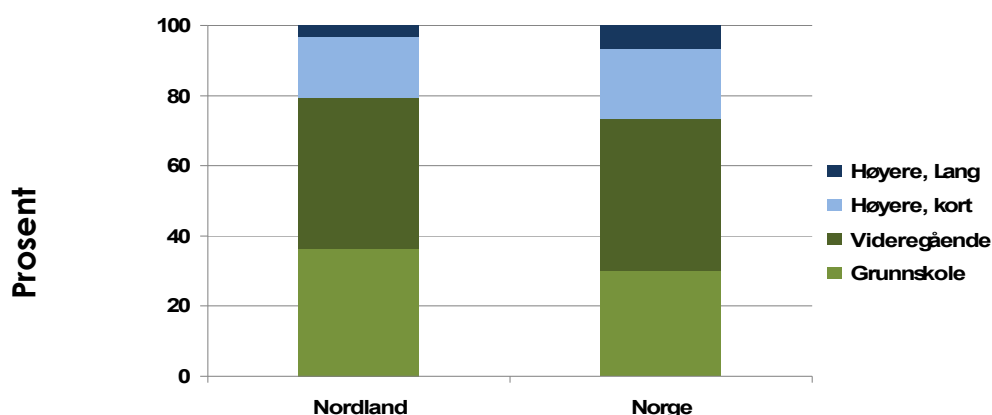
Næringslivet blir i økende grad basert på tilgang på personer med høy utdanning. Flere studier viser at det er klare sammenhenger mellom regioner med vekst og nærhet til universitets- og forskningsmiljøer. Dette forklares med følgende effekter:

1. Det utdannes personer/ungdom med stor grad av bostedspreferanse til studiestedet. Det betyr at disse i stor grad vil være aktive jobbsøkere i studiestedets nærområde. En ser også at studiestedene i betydelig grad innretter sine studier og fagmiljøer etter den næringsstruktur som finnes i området.
2. Forskningsmiljøene bringer inn kunnskapsrike personer med interesse for regionens utfordringer. Disse vil både gjennom egen forskning og ved å kjenne det internasjonale fagfeltet være ressurspersoner ved studiestedet og i regionen.
3. Universitetene inngår aktivt i innovasjonssystemer i regionen sammen med næringslivet og offentlige aktører/myndigheter. Dermed vil både bedrifter og myndigheter bli dratt videre i en innovativ utvikling.

Utdanningsnivået i Nordland

Nivået i Nordland er langt lavere enn i landet som sådan.

Fig 3. Personer 16 år og over i Norge etter utdanningsnivå i 2008



Over 6 % flere personer over 16 år har kun grunnskole i Nordland (36,1 %) enn i Norge som helhet. 3,3 % i Nordland har lang høyere utdanning (omfatter utdanninger på mer enn 4 år samt forskerutdanninger) mot 6,4 % i hele landet.

55 % av arbeidssøkerne i Nordland har i følge NAV ikke fullført videregående opplæring

I januar konkluderte Index Nordland at det er rom for minst 6000 høyt kompetente i Nordland.

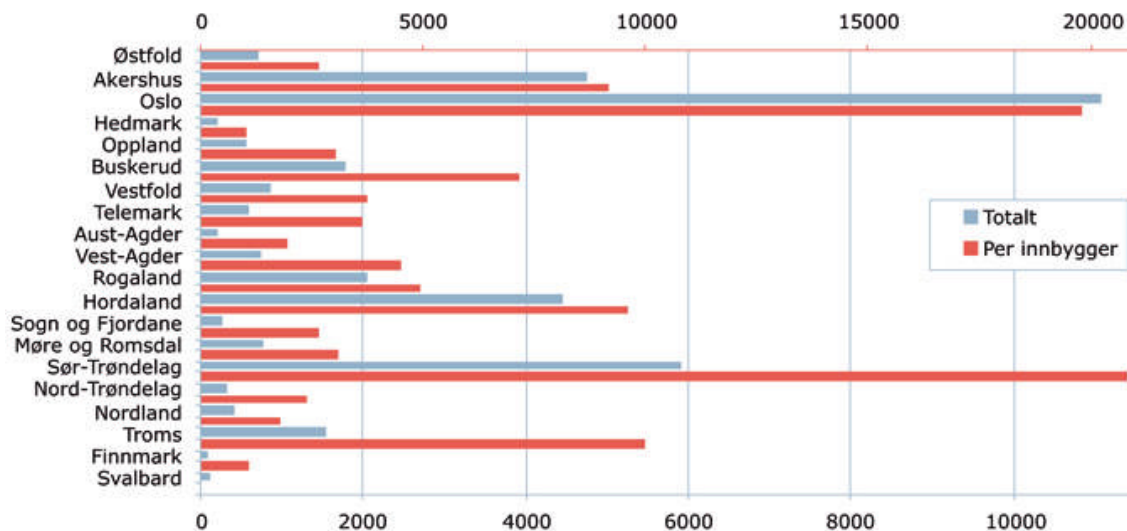
FoU – universitetsoppbygging i Nordland

Utvalget tar som utgangspunkt at Universitetet i Nordland er i ferd med å bli en realitet. Høgskolen i Bodø (HiBo) har bygd opp forskning og forskerkompetanse innen fire fagområder (bedriftsøkonomi, sosiologi, profesjonspraksis og akvakultur), som en del av sin universitetsstrategi. Kunnskapsdepartementet vektlegger faglig robusthet både i forhold til den kompetanse og størrelse (kapasitet) som skal til for å løse høyskolenes oppgaver innenfor utdanning og FoU. Utvalget mener at det vil være en fordel for miljøene både i Narvik og Nesna å bli et universitet. Et universitet vil ha større faglig tyngde både i forhold til forskning, forskerutdanning og forskningsbasert undervisning enn en høgskole.

Forholdet til universitetet i Tromsø behandles også. Med den fagprofilen som finnes i dag er fagtilbudene i Nordland kompletterende i forhold til det som finnes i landsdelen for øvrig. Uansett struktur som velges understrekes behovet for et tett og bredt samarbeid med institusjoner utenfor fylket.

Forskning er en sentral kilde til økt verdiskapning. Det er store regionale forskjeller når det gjelder FoU-innsats per innbygger. Nordland har en relativt lav andel; noe som forklares med at fylket har få FoU-institusjoner og et lite forskningsintensivt næringsliv.

Fig 4. FoU-utgifter i 2007 fordelt på fylker. Samlede utgifter og per innbygger



Kilde:

NIFU STEP og SSB/FoU-statistikk, gjengitt i *St. meld. nr. 30 (2008-2009)*

Det legges til grunn at høyskolene i fylket må videreutvikles til å styrke de forskningsområdene der de allerede har kompetanse eller der de har særskilte fordeler. De bør ha ambisjoner om å bli nasjonalt og internasjonalt ledende på områder hvor naturgitte eller faglige forutsetninger ligger til rette.

Høyskolene i Nordland

Rapporten gir en oversikt over utviklingen i Nordland fra høyskolereformen i 1994 og fram til i dagens struktur og tilbud. Noen hovedpunkter:

	Høgskolen i Narvik	Høgskolen i Bodø	Høgskolen i Nesna
Organisering	- Avdeling for teknologi - Avdeling for helse og samfunn	- Fakultet for biovitenskap og akvakultur - Fakultet for samfunnsvitenskap - Handelshøgskolen - Profesjonshøgskolen	- Avdeling for kultur og samfunn - Avdeling for natur- og realfag - Avdeling for pedagogikk og sykepleie
Utdanninger	Sivilingeniører, ingeniører, sykepleiere, økonomer og realfagslærere (med vekt på teknologiske fag)	Sykepleie og helsefag, lærer- og førskolelærerutdanning, akvakultur, økonomiutdanninger, kunst og kulturfag	Lærer- /førskolelærerutdanning, sykepleie, informatikk og bachelorutdanning med fordypning i drama, musikk, idrett, informatikk/info-systemer, spesialpedagogikk
Antall studenter 2009	1 123 (+ 184 på forkurs ingeniørutdanning)	5 060	907 - 1 110 (avhengig av hvordan man teller)
Gjennomsnittsalder	25,5 år	30, 5 år	32,9 år

Det pekes på at Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna er i en utsatt situasjon og har hatt rekrutteringsproblemer de siste årene. Dette har særlig for Høgskolen i Nesna ført til en vanskelig økonomisk situasjon.

Arbeidsdeling og samarbeid mellom høyskolemiljøene

Utvalget konkluderer med at det er behov for endringer i den høyere utdanningssektoren i fylket. Kompetansenivået må heves og institusjonene må stå bedre rustet til å møte framtidens behov.

Utvalget understreker videre at en status quo i organisering av høyere utdanning i Nordland vil få langt større negative konsekvenser enn kostnadene med en sterkere samling.

Dette innebærer at det er behov for en sterkere styring og samordning. Begrunnelsen er først og fremst manglende overordnet perspektiv på behovene i næringslivet, i offentlig sektor og for den enkelte innbygger. Det pekes også på usunn konkurranse mellom høyskolene.

Utvalget mener det er behov for en tydeligere arbeidsdeling og konsentrasjon mellom utdanningsmiljøene. En felles organisasjon vil gjøre det lettere å utvikle en felles strategi, bygge opp studietilbud og FoU-tilpasset forskning og bruke ressursene på en mer effektiv måte. En tydeligere arbeidsdeling innebærer at institusjonene på enkelte områder der man har gode forutsetninger, får et større ansvar. Det betyr også at høyskolene på andre områder må gi fra seg ansvar.

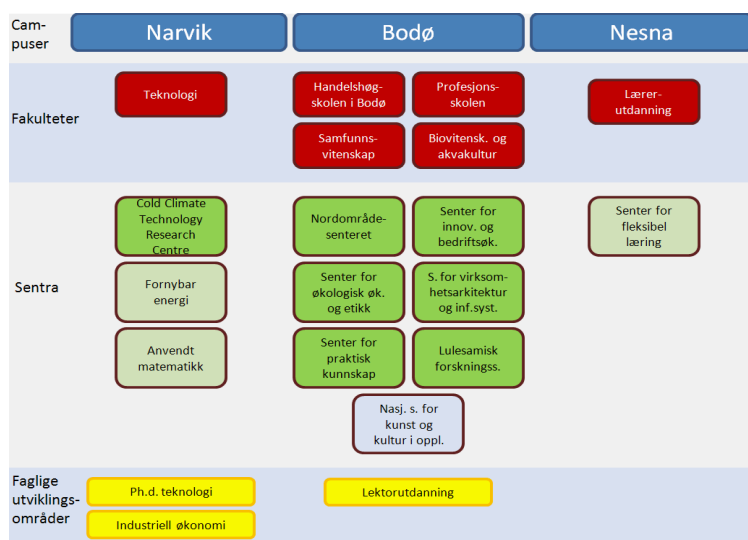
Dette gjelder i første rekke en endring i den faglige organisering og styring. Det understrekes at utvalget ikke ønsker en løsning som innebærer storstilt sentralisering av utdanninger og der all utdanningsvirksomhet innen fag flytter til ett sted. Det er viktig at det i framtida fortsatt skal være sterke akademiske miljøer både nord og sør i fylket.

Utvalgets forslag til ansvarsfordeling

Utvalget foreslår en modell hvor:

- Styring og ledelse av all lærerutdanning legges til Nesna
- Styring og ledelse av helse- og sosialfag som helhet legges til Bodø
- Styring og ledelse av alle teknologiutdanninger legges til Narvik
- Øvrige fagtilbud styres til Bodø
- Det opprettes senter innen fornybar energi og anvendt matematikk i Narvik
- Det opprettes senter for fleksibel læring i Nesna

Figur 5. Forslag om ansvarsfordeling



Illustrasjonen viser forslag til ansvarsdeling der også nåværende og foreslåtte senterfunksjoner er tatt med

Bedre distribusjon av utdanningstilbud - studiesentre

Det vil i Nordland være spesielt behov for fleksible tilbud som treffer den voksne delen av befolkningen og som gjerne er i etablerte familiesituasjoner. Avstandene i Nordland er så store at man er nødt til å tenke nytt og ta hele Nordland i bruk. Desentraliserte tilbud bør derfor være en viktig del av løsningen på hvordan høyere utdanning organiseres i fylket.

Både HiBo og HiNe har lang erfaring med desentraliserte tilbud. Høgskolen i Narvik har i langt mindre grad satset på dette. Utvalget mener Nordlands geografi og tradisjonene ved utdanningsinstitusjonene i fylket gir disse miljøene potensial til å utvikle seg til en nasjonal drivkraft for å utvikle pedagogikk, teknologi og tilrettelegging som kan komme studenter og institusjoner over hele landet til gode.

Det foreslås en økt satsing på studiesentra i de enkelte regionene.

Figur 10. Skisse til desentraliserte utdanningstilbud i Nordland



Figuren viser et utkast til hvordan en framtidig infrastruktur for høyere utdanning i Nordland kan bygges opp. Målet er slik utvalget argumenterer for, å ta hele Nordland i bruk.

Kartet er ikke ment å være fullstendig men forutsettes utviklet gjennom en grundig analyse.

Framtidig samarbeid gjennom en fusjon eller i en føderasjon

Utvalget belyser tre alternative samarbeidsmodeller: konsortium, føderasjon eller fusjon. Samarbeidet i Rådet for høyere utdanning i Nordland er i dag en form for nettverkssamarbeid i et konsortium. Det enkelte styre ved høyskolene sitter da fortsatt med all makt og myndighet. Denne modellen får ikke tilslutning fra noen i utvalget.

Utvalgets flertall, bestående av åtte av ni medlemmer, anbefaler at høyskolene i Nordland fusjoneres. De tre høyskolene slås sammen til én felles institusjon med ett felles styre, felles ledelse og felles administrasjon, men uten at det kreves at studietilbudene samlokaliseres. Flertallet mener en fusjon er den eneste organiseringen som over tid vil sikre den nødvendige utviklingen av høyere utdanning i Nordland. I tillegg legges vekt på den merverdi fylket kan få i en slik løsning dersom søknaden fra Høgskolen i Bodø fører frem og alle fagmiljø i fylket dermed blir en del av et universitet.

Utvalget mener en sterkere samling og styrket organisasjon vil:

- være bra både for Nordland og Nord-Norge
- være bra for høyskolemiljøene
- gi miljøene en større faglig og administrativ robusthet
- vil i større grad sikre Nordlandsbefolkningen utenfor Salten et tilstrekkelig bredt tilbud om høyere utdanning

Det pekes på at det vil være naturlig å plassere en del av sentraladministrasjonen som personal-, økonomi og overordnet studentforvaltning i Bodø. En rekke andre funksjoner som sentralbord og overordnede tekniske tjenester kan ligge ved et av de andre utdanningssentrene.

Mindretallet deler flertallets syn på at det er viktig med en sterkere samling der en følger utvalgets innstilling med hensyn til arbeidsdeling og fagportefølje. Mindretallet foreslår primært at høyskolene i fylket samarbeider i nettverk gjennom en føderasjon. En føderasjon er et forbund mellom selvstendige høyskoler der man blir enige om en arbeidsdeling og etablerer et felles styre (føderasjonsstyre) og sekretariat. De tre institusjonene avgir beslutningsmyndighet på et avtalt nivå til et felles overliggende organ. Organet får ansvar for både strategiutvikling og praktisk gjennomføring innenfor sitt ansvarsområde. Et slikt alternativ vil måtte utredes nærmere. Sekundært støttes flertallets anbefaling.

Økonomi

Det legges til grunn at det vil bli økte kostnader forbundet med en slik organisatorisk endring og at det vil være behov for omstillingsmidler. Det er videre en forutsetning for en vellykket utvikling at Nordland over tid får styrket finansiering for å utvikle nye tilbud.

Utvalget mener at forslaget innebærer en styrking av utdannings- og forskningssektoren i hele Nord Norge og at dette er viktig i nordområdesatsingen. Forslaget vil også styrke grunnlaget for nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Problemstilling

Rapporten og utvalgets tilrådning må ses i sammenheng med vedtak som ble gjort av fylkestinget i forbindelse med behandling NOU: 2008: 3 "Sett under ett – Ny struktur i høyere utdanning". Her ble blant annet følgende vedtatt:

....Fylkestinget mener det er store utfordringer så vel innen høyskole- som i universitetssektoren som må løses. Regionale behov må her ivaretas.....

... det er behov for økt arbeidsdeling og større grad av spesialisering i utdanningstilbud og forskning både nasjonalt, i Nord Norge og i Nordland. Det bør etableres strukturer for samarbeid og arbeidsdeling i form av nettverk. Avklaringer og føringer mht. studietilbud og kapasitet må skje i et samarbeid mellom regionale og nasjonale myndigheter. I Nordland bør det arbeides mot et formalisert samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene i en form av en egen "Nordlandsmodell". En mer samlet enhet kan gi positive muligheter både for institusjonene og for utviklingen av Nordlandssamfunnet...

Det ble videre pekt på at ett universitet som skal dekke hele Nord Norge, ikke kan ivareta landsdelens eller Nordlands behov for tilgjengelighet til kompetanse og forskning. Videre at
vitenskaplige høyskoler bør kunne fortsette som selvstendige institusjoner. Det er viktig å beholde HIN som den teknologiske høyskolen i Nord-Norge. Høgskolen i Narvik bør utvikles til en vitenskaplig høyskole innen teknologisk fagområde. En nettverksmodell som inkluderer tettere samarbeid med NTNU og andre institusjoner bør vurderes.....
.....Høgskolen i Nesna må videreutvikles innen sine områder med spissing av fagfelt. Desentralisert og fleksibel undervisning må fortsatt være en sentral del av virksomheten. Nordland fylkeskommune mener det bør tas regionale hensyn i forhold til minstestørrelse på studiested.

Når det gjelder vedtak ovenfor og Nordlandsutvalgets innstilling vil det være naturlig å stille noen spørsmål og belyse problemstillinger knyttet til følgende:

- Den geografisk tilnærmingen i rapporten og forhold til Universitetet i Tromsø (UiTø).
- Hvordan løser høyskolene sitt samfunnsmandat når det gjelder å skaffe Nordland kvalifisert arbeidskraft. Imøtekommer høyskolene utviklingen som sier at ungdomskullene endres samtidig som det forventes at ungdommens preferanse til å studere i byene vil holde seg?
- Høgskolens regionale rolle og samarbeid med offentlig og privat arbeidsliv
- Konsekvenser av at Høgskolen i Bodø om kort tid vil bli akkreditert og få universitetsstatus. Hva betyr dette for nåværende struktur, samarbeid og konkurranseforhold?
- Videre oppbygging av regionale studiesentre sett i sammenheng med den satsing som allerede gjøres i Nordland
- Ulemper og fordeler med de ulike samarbeidsmodellene som er skissert
- Økonomiske konsekvenser

Vurderinger

Fylkesrådet vil framheve at målet med et tettere samarbeid mellom høyskolene i Nordland er å imøtekomme Nordlands befolkning når det gjelder å få dekket kompetansebehovet. Høyskolene må sammen ta hovedansvar for at framtidens kompetansebaserte næringsliv får vekstvilkår i fylket og at offentlig sektor får kvalifisert arbeidskraft. Vi trenger livskraftige lokalsamfunn. Voksne må få ta utdanning der de bor og studenter må finne attraktive tilbud av høy kvalitet som gjør at flere foretrekker å studere i fylket.

Samarbeid i Nord Norge – landet forøvrig

Universitetet i Tromsø har i skriv til utvalget poengtert at det er uheldig at utredningen kun gjelder Nordland fylke og at gode intensjoner om samarbeid i Nord Norge langt på vei kan bli skadelidende av en for snever geografisk inndeling. Også Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna har synspunkter på at en geografisk avgrensning til Nordland er begrensende.

Fylkesrådet vil peke på at den eksisterende forsknings- og utdanningsstrukturen i Nord- Norge ikke har løst kompetanseutfordringen i Nordland. Universitetet i Tromsø (UiTø) fungerer i liten grad som landsdelsuniversitet for hele Nord Norge. Vel 10 % av søkerne fra Nordland har utdanningstilbud i Troms som førsteprioritet. UiTø tilbyr i dag enkelte studier i Nordland – men i begrenset omfang. Andelen av befolkningen med høyere utdanning er langt større i Troms enn i Nordland. Geografi med nærhet til regionale behov i Nordland tilsier også at UiTø i dag ikke er et nav når det gjelder kunnskapsproduksjonen i Nordland. Fylkestinget vedtok for øvrig i sin høring til Stjernø-utvalget at man ikke ønsket én institusjon i Nord-Norge.

For å imøtekomme de store utfordringene Nordland (og landsdelen) står overfor, vil fylkesrådet framheve viktigheten av at alle utdanningsinstitusjoner står sammen. Et mer forpliktende samarbeid mellom høyskolene i fylket står ikke i motsetning til å videreutvikle samarbeidet i hele Nord Norge. Tvert i mot kan det være hensiktsmessig for kvaliteten i det totale utdannings- og forskningsmiljøet i Nord Norge dersom høyskolene i Nordland styrker sitt bidrag gjennom en sterkere samordning. Samarbeidet i Nordland kan slik resultere i økt satsing på utdanningsformer der UiTø ikke er spesielt sterke.

Høyskolene i fylket må ha som mål å utvikle sterke fagområder som er komplementære i forhold til de øvrige høyere utdanningsinstitusjonene i landsdelen. Fylkesrådet støtter derfor utvalgets vurderinger om at en "Nordlandsløsning" ikke vil føre til en dublisering av studietilbud og usunn konkurranse om de samme studentene. På samme måte som UiTø har et regionalt ansvar for medisinerutdanning i Nord-Norge, må det teknologiske fakultetet i Narvik tilknyttet Universitetet i Nordland ha et regionalt ansvar for ingeniør- og sivilingeniørutdanning i landsdelen. Dermed får vi to sterke universitets- og høyskolemiljø i Nord Norge som ikke konkurrerer med hverandre men som samarbeider ut fra sine faglige styrker og avklart arbeidsdeling.

Det pågår i dag fusjonssamtaler mellom utdanningsinstitusjoner i flere fylker. Utviklingen kan føre til omfattende endringer når det gjelder hvor framtidige studieplasser og arbeidsplasser havner. Institusjonene i Tromsø har allerede fusjonert. UiTø, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Finnmark gjennomfører fusjonssamtaler. I Hedmark og Oppland samarbeides det om å utvikle Innlandsuniversitetet.

Høgskolenes regionale rolle

Høgskolene må ta sitt samfunnsmandat på alvor. Det er i dag en ubalanse mellom næringslivets behov og høgskolenes engasjement. Fylkesrådet vil peke på at fokus må være hva som tjener Nordlands befolkning og ikke hva som er mest bekvemt for den enkelte institusjon.

Analyser av Nordlands kompetansebehov i framtida, underbygger nødvendigheten av en betydelig økt satsing på utdanning og forskning. Fylket har et variert næringsliv som står for bortimot 60 % av den totale omsetningen i Nord-Norge. Index Nordland konkluderer at det er rom for minst 6000 flere høyt kompetente i fylket. Samtidig er forståelsen av verdien av høykompetent arbeidskraft i bedriftene delvis mangelfull. Dette tilsier at det må være en tettere dialog mellom utdanningsinstitusjonene og næringslivet enn tilfelle er.

Kompetanse innen spesielt realfag er kritisk og vil akselerere framtida. Innen offentlig sektor viser utvalget til flere faktorer som påvirker behovet for lærere, helse- og sosialarbeidere og førskolelærere. Også her vil det være store kompetanseutfordringer. Som eksempel kan nevnes at gjennomsnittsalderen hos lærere i videregående skole er ca 49 år. Fylkeskommunen er i ferd med en nærmere kartlegging rekrutteringsbehovet innen ulike fagområder. Det antas at spesielt den realfaglige kompetansen er bekymringsfull.

Eksisterende samarbeid i dag gjennom blant annet inngått partnerskapsavtale, samarbeid i Rådet for høyere utdanning, Nordlysalliansen og nordområdesatsningen er positivt. På den andre siden viser dette seg ikke å være tilstrekkelig forpliktende. Dublerende tilbud innen flere fagområder kombinert med manglende tilbud innen sentrale fagfelt i flere regioner tilsier at status quo ikke er en løsning. Nordlands befolkning og næringslivet i fylket trenger en høyere utdanningsinstitusjon som ser hele fylket som sitt ansvar og har dette som mål når det gjelder utvikling og distribusjon av høyere utdanning og forskning.

Forholdet mellom høyskolene i fylket

Høyskolene i Nordland varierer i størrelse. Høgskolen i Bodø er storebror med over dobbelt så mange studenter som de to andre høyskolene til sammen. En planlagt fusjon mellom to mindre høyskoler og et universitet under oppbygging kan skape ubalanse og bekymring om framtidig eksistens for HiNe og HiN. HiBo skriver til utvalget at ”Nord Norge som helhet ikke tjent med at forskning, kunnskap og kompetanseoppbygging i hovedsak skjer ett sted (les: Tromsø), mens øvrige utdanningsinstitusjoner i landsdelen tildeles vertskapsoppgaver”. Samme parallell kan trekkes til Nordland. Selv om hovedadministrasjonen legges til Bodø, vil det være viktig at flere administrative oppgaver legges til HiN og HiNe.

Fylkesrådet støtter utvalgets argumentasjon om at det ikke må bli en løsning som innebærer en storstilt sentralisering av utdanninger og der all utdanningsvirksomhet innen ett fag flytter til ett sted. Det må også i framtida være sterke akademiske miljøer både nord og sør i fylket.

En tydeligere arbeidsdeling innebærer at institusjonene på enkelte områder der man har gode forutsetninger, får et større ansvar. Det betyr også at alle må gi fra seg ansvar. Den skisserte modellen innebærer at ansvar for styring og ledelse av lærerutdanningen legges til HiNe, helse- og sosialfag til HiBo og teknologiutdanninger legges til HiN. Fylkesrådet støtter dette og er ellers enig med utvalget om at utdanningssektoren i Nordland bør ha ambisjoner om å bli verdensledende på områder hvor naturgitte eller faglige forutsetninger ligger til rette for slik satsing. Institusjonene må tiltrekke seg utenlandske studenter. Dette kan være områder innen teknologiske og samfunnsfaglige studier med nordområdefokus, akvakultur og mat, miljøvennlige energiproduksjonsformer, desentraliserte læringsformer, entreprenørskap i skole og næringsliv, reiseliv og friluftsliv.

Universitet i Nordland – konsekvenser

Det antas at Høgskolen i Bodø innen kort tid vil bli akkreditert som universitet. Med utgangspunkt i kompetanse- og FoU-utfordringene i Nordland - slik utvalget beskriver, vil en universitetsstruktur utvikle mer faglig tyngde og bredde både når det gjelder FoU og opplæringstilbud, enn en høyskole. En universitetsstruktur i Nordland som samler alle tre høyskolene, vil motvirke negativ konkurranse om oppdragsmidler, studenter og ansatte. Ressursene må samles og styres slik at Nordland får robuste fagmiljøer som blir viktige motorer i nærings- og samfunnsutviklingen i fylket og i andre regioner der det er naturlig. Fagmiljøene må fortsatt samarbeide nært med nærings- og arbeidslivet i fylket og med andre FoU-miljøer for å være i forskningsfronten på sine områder. Dette krever mer arbeidsdeling og faglig konsentrasjon enn i dag.

Det er behov for økt forskningsinnsats for utvikling av ny kompetanse, nye næringer, nye produkter og ny kompetanse som er eller kan bli verdensledende på spesifikke områder, også i Nordland. Da må utdanningsinstitusjonene i fylket få større inngrep i nasjonale og internasjonale forskningsmidler. Dette skjer kun gjennom faglig styrking, faglig konkurranse og faglig dyktighet. Hver for seg er høyskolene i Nordland for små til å nå opp. Det viser andelen - eller mangelen på andeler, av forskningsmidler som kommer til fylket. Tyngre fagmiljøer, flere professorer og doktorgrander og bredere referanselister er nødvendig for å nå frem i denne konkurransen. Dette vil Universitetet i Nordland kunne bidra med.

Utvalget har pekt på at en universitetsstatus gir en annen faglig autonomi med muligheter for etablere doktorgrader innen sine fagområder. Dersom et nytt universitet i Nordland også omfatter fagmiljøene ved de to andre høyskolene (fusjon), vil man få autonomi til å opprette forskerutdanninger innenfor et enda bredere fagområde. Gjennom for eksempel samarbeid mellom det teknologiske miljøet i Narvik og miljøer ved Handelshøgskolen i Bodø kan man sikre en snarlig etablering av doktorgradsutdanning i Narvik. På samme tid gis anledning til å etablere masterutdanninger på Nesna - med muligheter for doktorgradsprogram på lengre sikt. Fylkesrådet vil peke på at økt rekruttering til forskning og styrking av doktorgradsutdanninger er en forutsetning for å videreutvikle Nordland som kunnskapssamfunn.

Forskningsstøttet innovasjon har blitt gitt økende politisk prioritet i Nordland de siste årene, og det brukes betydelige økonomiske midler på dette området. Høgskolene i samarbeid med instituttsektoren skal levere kunnskap i tråd med etterspørselen i arbeidslivet. Et vesentlig argument for etablering av et universitet i fylket er å forsterke den forskningsbaserte innovasjonen og målrettede tilbudene enda bedre.

Høgskolenes tilstedeværelse i hele fylket - studiesentre

Som det framgår av ulike statistikker er ikke utdanningsfrekvensen blant Nordlands ungdommer lavere enn for landet for øvrig. Det er den voksne delen av befolkningen som henger etter utdanningsmessig og som gjør at Nordland relativt sett får dårligere utdanningsnivå. Fylkesrådet er enig i utvalgets konklusjoner at det er påkrevd å få en bedre organisering og distribusjon av høyere utdanning i fylket med fleksible og desentraliserte studier. På samme tid er Nordland et krevende fylke når det gjelder å utvikle tjenestetilbud der folk bor og bedrifter er lokalisert.

Høgskolene i Bodø og Nesna har i dag flere desentraliserte og samlingsbaserte studietilbud og har allerede en stor grad av voksne studenter. Høgskolen i Narvik har en lav andel studenter over 30 år og få deltidsstudenter. Høgskolen har fram til nå vært lite aktive i å tilrettelegge for nettbaserte og desentraliserte tilbud innen teknologi/realfag. HiN bør i framtida ha et spesielt potensial til å kunne nå voksne deltidsstudenter både på Helgeland og i andre deler av fylket og slik bidra til å øke den realfaglige kompetansen.

Fylkeskommunen har de siste 5- 6 årene bidratt til utvikling av regionale studiesentre. Fylkestinget vedtok i sak 129/07 en videreføring av arbeidet. Et studiesenter har vært definert som en koordinerende enhet som legger til rette for utdanning og kompetanseutvikling i egen region i samsvar med behovet til enkeltindivider, privat næringsliv og offentlig virksomhet. Det har vært forutsatt at studiesentrene formes og organiseres etter lokale forutsetninger og behov og at de eies og drives av lokale interesser. Ulike instanser står dermed ansvarlig for virksomheten i fylket. Dette kan være kunnskapspark/næringshager, regionale kompetansekontor (RKK), OPUS eller andre institusjoner/organisasjoner (Lofoten studie- og høyskolesenter og tidligere Studiesenter Salten). Noen av disse har vektlagt høyere utdanning mens andre også arbeider med videregående opplæring. Det aktive samarbeidet med høgskolene varierer.

Fylkesrådet mener det vil være nødvendig å ha en ny politisk gjennomgang av studiesentervirksomheten i fylket. Dette for i større grad å avklare hvordan infrastrukturen best kan organiseres for en målrettet distribusjon av høyere utdanning i regionen. Dette innebærer også god kobling mot videregående opplæring og spesielt det nettstøttede opplæringstilbudet som gis i regi av Den Åpne skolen.

Det er i dag ingen basisfinansiering av studiesentervirksomheten. Fylkesrådet vil foreslå at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for uttesting og forsøk med regionale studiesentra. Målet må være å se om både kunnskapsnivå, innovasjonstakt og næringsutvikling kan bli utviklet på en bedre måte i et tynt befolket fylke. Dette vil kunne ha nasjonal interesse, og internasjonal overføringsverdi

Arbeidsdeling og bedre samarbeid mellom høgskolene i Nordland. Alternative modeller

Fylkesrådet legger til grunn at nåværende organisering av høyere utdanning ikke er tilfredsstillende for å kunne møte fylkets behov for et sterkere kompetansebasert næringsliv og offentlig sektor.

En vurdering av hvilke konsekvensene de ulike modellene har for den enkelte høgskole, må ha som referanseramme hvordan situasjonen er for dem i dag og hvilke framtidsutsikter en ser foran seg. Den tunge trenden med at ungdom søker utdanningsinstitusjoner i de større sentraene vil fortsette. En mer samordnet struktur i Nordland vil imidlertid kunne arbeide mer målrettet, med større styrke og mer tydelig profilert, for å presentere et tydelig alternativ i forhold til andre utdanningssteder, enn når den enkelte høgskole profilerer seg hver for seg.

Når det gjelder de tre samarbeidsmodeller som er vurdert; konsortium, føderasjon eller fusjon, støtter fylkesrådet konklusjonen om at førstnevnte alternativ ikke vil være tjenlig. Samarbeid og arbeidsdeling må da avtales gjennom særskilte avtaler som besluttet i de tre institusjonenes styrer. Dette vil være mindre forutsigbart når det gjelder å ta en nødvendig overordnet strategisk satsing og prioriteringer.

Samarbeid gjennom en føderasjon vil være i samsvar med fylkestingets vedtak om at vitenskaplige høyskoler bør kunne fortsette som selvstendige institusjoner og at HIN bør utvikles som den teknologiske høyskolen i Nord Norge. Man har et felles overliggende organ som har ansvar for både strategiutvikling og praktisk gjennomføring innenfor sitt ansvarsområde. Fylkesrådet er imidlertid enig med flertallet i utvalget om at det både vil være ressurskrevende og komplisert å få til en velfungerende føderasjon. Høyskolene måtte avgi suverenitet på definerte områder. Det kan være en viss fare for at den enkelte høyskole utvikler strategier som ikke er overensstemmende med de strategiene som legges i den føderative overbygningen. En konsekvens kan da være at føderasjonen sprekker, eller at samarbeidet skifter form i retning av en fusjon. På den andre siden kan det være mulig å se en nettverksløsning basert på en føderasjon som et første trinn i prosessen der målet i framtiden er en fusjon.

Fylkesrådet støtter flertallets syn om at det er bedre å gå rett inn i en fusjonsprosess, enn å ende opp i en fusjon via en usikker føderasjon. Ved en fusjon kan felles ressurser ses i sammenheng mellom nåværende tre institusjoner. Ved etablering av Universitetet i Nordland vil man ha langt større muligheter til å etablere master og doktorgradsutdanninger på Nesna og i Narvik uten at den enkelte institusjon selv må ha alt undervisnings- og forskningspersonell i "eget hus". En føderasjonsmodell vil ikke gjøre dette mulig.

Høgskolen i Bodøs universitetssøknad er til behandling og Universitetet i Nordland vil mest sannsynlig vil se dagens lys i 2010. Gjennom en fusjon vil hele høyere utdanningssektor i Nordland være en del av et universitet med de rettigheter og den status dette gir innenfor et bredere faglig felt.

Økonomiske konsekvenser og incitament

To av institusjonene i Nordland har pekt på at de er for små til å etablere og drifte enkelte IT-systemer som tas i bruk i sektoren. En sammenslåing av de tre utdanningsinstitusjonene vil slik kunne gi stordriftsfordeler både med hensyn til økonomiske besparelser og kvalitetsforbedringer. Samtidig krever fusjoner ofte ekstra ressurser til planlegging, koordinering, omstillingstiltak og infrastruktur. På kort sikt påløper det derfor ofte ekstra kostnader. Det er heller ikke lett å oppnå administrative stordriftsfordeler i flercampusinstitusjoner.

En fusjon mellom institusjonene vil medføre et omfattende og tidkrevende arbeid som kan forventes å pågå over flere år før den nye organisasjonen er fullstendig etablert. Fylkesrådet forutsetter at det blir gitt særlige omstillingsmidler og at det tildeles et vesentlig beløp allerede ved årets disponering av omstillingsmidler som regjeringen har avsatt til samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK) på årets budsjett.

Den nye institusjonen vil måtte dekke et stort geografisk område og imøtekomme behovet for desentralisert utdanning og etter- og videreutdanning innen flere fagfelt. Det er samtidig økte kostnader for høyskolene forbundet med et omfattende desentralisert tilbud slik det er foreslått. To studenter som studerer 50 % koster mer enn én student som studerer 100 %. Fylkesrådet mener det er en klar forutsetning at institusjonen blir prioritert når midler til studieplasser innen desentralisert utdanning og etter- og videreutdanning tildeles.

Det er videre ønskelig at fylkeskommunen og departementet sammen ser på en økonomisk modell for en basisfinansiering av studiesentervirksomheten.

Konsekvenser

Saken har ingen økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkestinget støtter Nordlandsutvalgets forslag om en sterkere styring og tydeligere arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland. Dette innebærer en styrking av utdannings- og forskningssektoren i hele Nord Norge og vil være viktig for nordområdesatsningen.
2. Fylkestinget støtter utvalgets flertall om en felles organisasjon gjennom en fusjon mellom de tre utdanningsinstitusjonene i fylket. Det forutsettes at dette ikke innebærer en sentralisering av utdanning og at det også i framtida skal være sterke akademiske miljøer ved de tre nåværende institusjonene.
3. Fylkestinget legger til grunn at Kunnskapsdepartementet gjennom en samfunnskontrakt sikrer en arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nord Norge. Fylkestinget vil understreke institusjonens ansvar for å heve utdanningsnivået i landsdelen.
4. Fylkestinget framhever behovet for en bedre distribusjon av utdanningstilbud i hele fylket med organisering av desentraliserte tilbud gjennom regionale studiesentre. Nåværende organisering av studiesentervirksomheten tas opp til ny politisk behandling.
5. Utvalgets forslag til ansvarsfordeling støttes. Dette innebærer at:
 - a. Ansvar for styring og ledelse av all lærerutdanning legges til Nesna
 - b. Styring og ledelse av helse- og sosialfag som helhet legges til Bodø
 - c. Styring og ledelse av alle teknologiutdanninger legges til Narvik
 - d. Øvrige fagtilbud styres til Bodø
 - e. Det opprettes senter innen fornybar energi og anvendt matematikk i Narvik
 - f. Det opprettes senter for fleksibel læring i Nesna
6. Fylkestinget forutsetter at Nordland over tid får styrket finansiering til studieplasser innen desentralisert utdanning og til utvikling og gjennomføring av etter- og videreutdanning.
7. Det foreslås at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for uttesting og forsøk med regionale studiesentre der både Kunnskapsdepartementet og fylkeskommunen bidrar økonomisk.

Bodø den 25.03.2010

Odd Eriksen
fylkesrådsleder
sign

Trud Berg
fylkesråd for utdanning
sign

19.04.2010 Fylkestinget

FT-057/10

Innstillinga fra komite for utdanning og kompetanse ble lagt fram av komiteleder Kim-Remi Sandvær, SV:

1. Fylkestinget støtter Nordlandsutvalgets forslag om en sterkere styring og tydeligere arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland. Dette innebærer en styrking av utdannings- og forskningssektoren i hele Nord Norge og vil være viktig for nordområdesatsningen.
2. Fylkestinget støtter utvalgets flertall om en felles organisasjon gjennom en fusjon mellom de tre utdanningsinstitusjonene i fylket. Det forutsettes at dette ikke innebærer en sentralisering

av utdanninger og at det også i framtida skal være sterke akademiske miljøer ved de tre nåværende institusjonene.

3. Fylkestinget legger til grunn at Kunnskapsdepartementet gjennom en samfunnskontrakt sikrer en arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nord Norge. Fylkestinget vil understreke institusjonens ansvar for å heve utdanningsnivået i landsdelen.
4. Fylkestinget framhever behovet for en bedre distribusjon av utdanningstilbud i hele fylket med organisering av desentraliserte tilbud gjennom regionale studiesentre. Nåværende organisering av studiesentervirksomheten tas opp til ny politisk behandling.
5. Utvalgets forslag til ansvarsfordeling støttes. Dette innebærer at:
 - a) Ansvar for styring og ledelse av all lærerutdanning legges til Nesna
 - b) Styring og ledelse av helse- og sosialfag som helhet legges fra Bodø
 - c) Styring og ledelse av alle teknologiutdanninger legges til Narvik
 - d) Øvrige fagtilbud styres fra Bodø
 - e) Det opprettes senter innen fornybar energi og anvendt matematikk i Narvik
 - f) Det opprettes senter for fleksibel læring i Nesna
6. Fylkestinget forutsetter at Nordland over tid får styrket finansiering til studieplasser innen desentralisert utdanning og til utvikling og gjennomføring av etter- og videreutdanning.
7. Det foreslås at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for uttesting og forsøk med regionale studiesentre der både Kunnskapsdepartementet og fylkeskommunen bidrar økonomisk.

Kim-Remi Sandvær, SV, fremmet også DnAs forslag fra komiteen:

Punkt 5d

Øvrige fagtilbud styres slik det er naturlig etter arbeidsdeling.

Jon Tørset, SP, fremmet SPs forslag fra komiteen til endring i punkt 2:

Fylkestinget støtter utvalgets **mindretall** om en **føderasjonsmodell** mellom de tre utdanningsinstitusjonene i fylket. Det forutsettes at dette ikke innebærer en sentralisering av utdanninger og at det også i framtida skal være sterke akademiske miljøer ved de tre nåværende institusjonene.

Allan Ellingsen, FrP, fremmet FrPs forslag fra komiteen:

1. Fylkestinget støtter Nordlandsutvalgets forslag om en sterkere styring og tydeligere arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland. Dette innebærer en styrking av utdannings- og forskningssektoren i hele Nord Norge og vil være viktig for nordområdesatsningen.
2. De tre høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland velger selv, gjennom sine styrer, hvilke organisasjonsform de ønsker.
3. Fylkestinget framhever behovet for en bedre distribusjon av utdanningstilbud i hele fylket med organisering av desentraliserte tilbud gjennom regionale studiesentre/studiesteder. Nåværende organisering av studiesentervirksomheten tas opp til ny politisk behandling.
4. Fylkestinget forutsetter at Nordland over tid får styrket finansiering til studieplasser innen desentralisert utdanning og til utvikling og gjennomføring av etter- og videreutdanning.
5. Det foreslås at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for uttesting og forsøk med regionale studiesentre der både Kunnskapsdepartementet og fylkeskommunen bidrar økonomisk.

Atle Hiller, Rødt, fremmet Rødts forslag fra komiteen:

Nordlandsutvalget hadde som mandat å drøfte struktur og en eventuell sammenslåing av de tre høyskolene i Nordland. Utvalget sier sjøl at struktur ikke alltid er det rette svaret. De peker på at flere av utfordringene i mandatet handler vel så mye om hvilke strategier institusjonene velger, som hva slags struktur de er plassert i.

Utvalget går selv i den fellen at de unnlater å drøfte de store utfordringene i Nordland fylke når det gjelder videregående skole. Fem år etter avslutta grunnskole har om lag halvparten av ungdommen verken fagbrev eller studiekompetanse. Høgskolen i Nesna må for eksempel avvise 30 % av søkerne fordi de har for dårlig resultat fra videregående skole. Spørsmålet om strukturendringer, sammenslåinger av videregående skoler og nedlegging av videregående studietilbud i fylket med begrunnelse i dårlig økonomi blir ikke vektlagt, mens fylkeskommunens økonomiske bidrag (om lag 100 mill kr de siste fire åra) med å etablere doktorgradsutdanninger og med å få etablert et universitet i Nordland får skryt av utvalget.

Fylkestinget er enig i at Nordland trenger sterkere fagmiljøer. Det er også svært viktig at institusjonene for høyere utdanning i Nord-Norge samarbeider for å styrke tilbudet til folket i landsdelen. Et slikt tilbud må bygge på frivillighet og på avgjørelser fatta av den enkelte institusjon. Det er lite som tilsier at et sentralisert universitet i Bodø skal gi et bedre utdanningstilbud til folk i Nordland. I tillegg vil en sentralisering svekke det faglige miljøet tilknyttet høyskolene i Narvik og på Nesna. Miljøer som har vært kraftsentra på forskjellige områder i sine regioner og i samarbeid med NTNU, universitetet i Luleå og høyskoler både i Nord-Norge og Trøndelag, vil bli pulverisert, dersom utvalgets konklusjon om fusjon blir realisert.

Fylkestinget er kritisk til at departementet og fylkeskommunen har lagt opp til en uforsvarlig stram tidsplan, der det enkelte høyskolestyre er satt på sidelinjen. Det vitner om en svak demokratiforståelse.

Fra høyskolene i Narvik og Nesna er det sterk motstand mot en fusjon. Det understrekes at det er viktig å ta hele Nord-Norge i bruk og at et snevert samarbeid bare innafor Nordland vil svekke en positiv utvikling. Det samme er uttalt fra flere kommuner.

Å gå inn for en fusjon mellom disse tre høyskolene med så stor lokal motstand, framstår ikke som et særlig klokt valg. Nordlandsutvalget sier sjøl at en fusjon er svært kostnadskrevende, økonomisk og menneskelig. Statsråd Åsland har da også sagt at det ikke er aktuell politikk å påtvinge institusjonene en eventuell fusjon.

Alternativet er at Høgskolen i Bodø går videre med sine universitetsplaner. Høgskolen i Nesna bør starte arbeidet med å bli en vitenskapelig høyskole innafor lærerutdanning, og Høgskolen i Narvik bør fremdeles være den teknologiske høyskolen i Nord-Norge. Med slike tre kraftsentra vil vi samle oss for i fellesskap å løse utfordringene både i fylket og resten av landsdelen.

Votering:

Rødts forslag fikk 4 stemme og falt.

FrPs forslag fikk 11 stemmer og falt.

DnAs forslag til punkt 5D fikk 26 stemmer og ble vedtatt.

Komiteinnstillinga med unntak av punkt 2 og 5D vedtatt med 35 mot 15 stemmer.

SPs forslag til punkt 2 fikk 5 stemmer og falt.

Komiteinnstillingas forslag til punkt 2 fikk 29 stemmer og ble vedtatt.

Vedtak

1. Fylkestinget støtter Nordlandsutvalgets forslag om en sterkere styring og tydeligere arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland. Dette innebærer en styrking av utdannings- og forskningssektoren i hele Nord Norge og vil være viktig for nordområdesatsningen.
2. Fylkestinget støtter utvalgets flertall om en felles organisasjon gjennom en fusjon mellom de tre utdanningsinstitusjonene i fylket. Det forutsettes at dette ikke innebærer en sentralisering av utdanninger og at det også i framtida skal være sterke akademiske miljøer ved de tre nåværende institusjonene.
3. Fylkestinget legger til grunn at Kunnskapsdepartementet gjennom en samfunnskontrakt sikrer en arbeidsdeling mellom de høyere utdanningsinstitusjonene i Nord Norge. Fylkestinget vil understreke institusjonens ansvar for å heve utdanningsnivået i landsdelen.
4. Fylkestinget framhever behovet for en bedre distribusjon av utdanningstilbud i hele fylket med organisering av desentraliserte tilbud gjennom regionale studiesentre. Nåværende organisering av studiesentervirksomheten tas opp til ny politisk behandling.
5. Utvalgets forslag til ansvarsfordeling støttes. Dette innebærer at:
 - a) Ansvar for styring og ledelse av all lærerutdanning legges til Nesna
 - b) Styring og ledelse av helse- og sosialfag som helhet legges fra Bodø
 - c) Styring og ledelse av alle teknologiutdanninger legges til Narvik
 - d) Øvrige fagtilbud styres slik det er naturlig etter arbeidsdeling.
 - e) Det opprettes senter innen fornybar energi og anvendt matematikk i Narvik
 - f) Det opprettes senter for fleksibel læring i Nesna
6. Fylkestinget forutsetter at Nordland over tid får styrket finansiering til studieplasser innen desentralisert utdanning og til utvikling og gjennomføring av etter- og videreutdanning.
7. Det foreslås at Nordland blir nasjonalt pilotfylke for uttesting og forsøk med regionale studiesentre der både Kunnskapsdepartementet og fylkeskommunen bidrar økonomisk.